

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HEI YBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDANY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap.
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Debrecen képviselői

A politikai pártvezérség saját állítása szerint legkevésbé sem csörtető püspök, akinek régi jelszava, hogy a pap ne politizáljon, Budapesten kacérkodik a lipótvárosi liberálokkal, a terézvárosi demokratákkal, meg a szocialista pártvezetőséggel, — közpénzen kitartott szócsove pedig idehaza dolgozik alattomos, ravasz eszközökkel — a jövőndő választások érdekében. Ezek közé a mindnyájukhoz nagyon méltó eszközök közé tartozik ujabban például az is, hogy nyílt, férfias szókimondás helyett idegen köpönyegbe fogózkodva állandóan azt a kérdést veti fel hasábjain: mit tettek Debrecen képviselői a város érdekében? És teszi ezt egyes események olyan hangu ismertetése után, melyek azt a látszatot keltik, mintha a város keresztyén nemzeti egyesülés párti képviselői nem törődnek a város érdekeivel és nem felelnének meg a beléjük helyezett bizalomnak.

Ez az egyetértési módszer és stílus korántsem lép meg bennünket, de a korteskedés és hangulatkeltés céljából állandóan nyitvahagyott kérdést nem hagyhatjuk fölelet nélkül.

Debrecen képviselői csak nem régen számoltak be választóik előtt arról a félesztendő hatalmas munkáról, amelyet megválasztásuk óta a nemzetgyűlésen végeztek. Részletesen felsorolták akkor azokat a korszakos alkotásokat, amelyek hivatalva vannak a szabadkőmives-zsidó demagógok által rombadöntött országot új életrekelteni s amelyek létrehozásához a város közönségének megbizásából, minden tekintetben méltóképen járultak hozzá. Azt pedig még egyetértési raffinériával sem lehet ma józan gondolkodásu magyar emberrel elhitetni, hogy az ország talpraállítása nem mindenekfölkött való, elsőrendű közérdek, melynek megvalósításáért egyformán megfeszített erővel kell dolgoznia hortobágyi gulyásnak éppen úgy, mint a város nemzetgyűlési képviselőjének. Ezt a mindnyájunkkal közös életünket vagy halálunkat jelentő óriási feladatot nem szabad kicsinyes egyéni szempontokért hátrébe szorítani, nem szabad a végzett munkát a szerint értékelni: mennyiben szolgál az a mi helyi, speciális érdekeink pillanatnyi előmozdítására? Aki ezt teszi, aki a haza siralmas állapotában nem tud, vagy nem akar kicsinyes egyéni érdekein felülemelkedni, az vagy számalmasan rövidlátó, dőre és ostoba, vagy megátalkodott, cinikus önző.

Debrecen képviselői igenis megmutatták odafönn, hogy egy minden ízében nagy, nemes magyar városnak méltó képviselői s hogy rovin félesztendő alatt többet használtak, tehetségükkel, rátermet-

ségükkel és lelkiismeretességükkel az országnak és vele együtt városnak, mint más idők más képviselői hosszú évtizedek alatt. A város józan felfogásu választó polgársága megfelelően honorálta is derek képviselőinek becsületes munkáját és kétségbevonhatatlan tanujelét adta hozzájuk való ragaszkodásának és őszinte bizalmának. Ezt pedig akkor sem hajlandó megvonni tőlük, ha a szabadkőmives-zsidó-demokrata klikk jellemző hitvány módszerével Orbók Attilákat nevez ki a város megmentőinek és úgy igyekeznek fel-

tüntetni őket, mint akik most is többet tesznek a város érdekében, mint az arra elsősorban hivatott képviselők.

Az utszéli demagógiának az a közönségesen hitvány módszere nem lesz meg és nem hoz zavarba bennünket. Ismerjük jól a mi madarainkat tolluk nélkül is! De becsületesen dolgozó, kötelességüket lelkiismeretesen teljesítő nemzetgyűlési képviselőink reputációját nem engedjük kétesértékű politikai kalandoraink beestelen kezébe esni!

Büszkék vagyunk rájuk és bizunk bennük!

A pártszövetség első ülése

Andrássy csatlakozása — A szabadkirályválasztók határozata

Budapest, febr. 14. (N. St. t. j.) Teleki Pál gróf miniszterelnök a pártszövetség elnöki tanácsát, amely a három szövetséges pártvezetőségből áll, estére értekezletre hívta össze. Az elnöki értekezlet előtt a kiszagdapárt intézőbizottsága tart ülést.

Gaál Gaszton kijelentette, hogy ezen az értekezleten megejtik a nemzetgyűlési bizottsági tagsági helyekre a jelöléseket.

— Megvagyok győződve, — mondotta — hogy a nemzetgyűlés munkaképességét a pártszövetség biztosítja s így az egységes kormányzópart terve nyugodtan elejthető. Ami a disszidenseket illeti, azt hiszem, előbb utóbb egyik vagy másik párthoz fognak csatlakozni. Ezzel szemben disszidens forrásból az

jelentik, hogy erről szó sem lehet.

Budapest, febr. 14. (N. St. t. j.) Meghítható helyről jelentik, hogy Andrássy Gyula gróf ma, vagy holnap levélben jelenti be a Keresztyén nemzeti egyesülés pártjába való csatlakozását, illetőleg belépését.

Budapest február 14. (N. St. t. j.) Tegnap délután a szabadkirályválasztók Hencz Károly lakásán értekezletet tartottak, amelyen később megjelent nagyatádi Szabó is. A képviselők izzó hangulatban tárgyalták a kiszagdapártból való kilépésüket, de Nagyatádinak sikerült az elégedetlenkedőket lecsillapítani. A tulzó szabadkirályválasztók egyelőre függőben tartják elhatározásukat, s résztvesznek a nemzetgyűlés csütörtöki megnyitó ülésén.

A pénzügyminiszter három első törvényjavaslata

Hegedüs Loránt nyilatkozata az új pénzről, a vagyonsvágról és a költségvetésről

Budapest, febr. 14. (Nemz. Sajt. tud. j.) A nemzetgyűlés új ülészakán Hegedüs Loránt pénzügyminiszter három új törvényjavaslatot terjeszt be. A legfontosabb közülök az ingóvagyonsvágról szóló törvény. A vagyonsvágról három új törvény fog rendelkezni. Az első a vagyonsvágról szóló általános törvény, második az ingatlan, felszerelések és egyéb vagyontárgyak válságáról, a harmadik a háboru alatt szerzett vagyonsvágról szóló törvény. Ezt a törvényt kiegészíti a magyar állam hatóságairól szóló törvény. A vagyonsvágról szóló törvény lesz Hegedüs Loránt első törvényjavaslata, amely a nemzetgyűlés elé kerül.

Budapest, febr. 14. (N. St. t. j.) Hegedüs Loránt a bankjegyek kicseréléséről ezeket mondotta:

— A bankjegyek kicserélése, mint már jeleztem, május elején lesz. A kicserélést a legrövidebb idő alatt hajtjuk végre. Ennek sikere érdekében az első hónapban 5 százalék, a másodikban 15 százalék, a harmadik hónapban 25 százalék lesz a levonás. Ezentul nem lesz kicserélés s aki a megállapított terminust elmulasztja, annak pénze értéktelenné válik.

Az új pénz nem fedezetlen államjegy, hanem részben fundált pénzjegy. Az új bankjegy átmenet az államjegy és a bankjegy között. Az államjegy bankjegy lesz, jóságá felette áll az államjegynek.

— A vagyonsvágról szóló törvényeknél nem zaklatom az egyént, nem az adózót, hanem az adótárgyat fogom meg. Nem a részvényesek, hanem a részvénytársaságok útján nyulok a részvényesek vagyonsvágról. Meghallgatom az érdekelteket s ha jó módosítást ajánlanak, elfogadom. Például a biztosító kötvények új érték-válságát csak kétharmad értékben fogom megállapítani.

— A költségvetést illetően, az előkészítő feladatoknál tartunk. Végleges budgetet nem csinálunk addig, míg nem tudom hogy az antanttal és a jóvátételi bizottsággal miképpen leszünk? Minden kötelezettséget teljesítünk addig, míg lehetséges.

Husvétkor elmegyek Párisba, hogy a jóvátételi bizottságoknál pénzügyi kötelezettségeinket enyhítsen. Sziárdan bizom, hogy ez sikerülni is fog, mert két állammal már sikerült s most már precedensekre tudunk hivatkozni.

Oláh bizottság Budapest

Budapest, febr. 14. (N. St. t. j.) Február 18-án héttagú román gazdasági bizottság érkezik Budapestre. A bizottság a békeszerződés kapcsán felmerült gazdasági kérdéseket intézi el a magyar kormánnyal.

Cseh készülődések

A „Montag” a csehszlovák állam háborus készülődéseiről azt írja, hogy a csehek a lengyel határon, a tescheni vidéken, Arvamegyében, továbbá a magyar határ mentén nagy csapatösszevonásokat végeznek.

Elutazott a számüzött egyetemek küldöttsége

Remélhetjük, hogy az elhelyezés kedvező megoldást nyer ránk nézve

Az egyetemi küldöttség február 13-án, vasárnap a megállapított program szerint megtekintette a fémipar szakiskolát, siket-néma intézetet, az országos tanítói árvaházat, a közkórházat és a nagyerdei egyetemi épületeket, valamint az Augusztia-szanatóriumot. Különös elragadtatással nyilatkoztak a küldöttség tagjai a nagyerdei épületekről és általában a fölfogás, hogy azoknak mielőbbi befejezése és berendezése a magyar kulturának egyetemese érdeke és mint ilyen, függetlenül a kérdéstől, hogy a számüzött egyetemek ideiglenes elhelyezése miképpen nyer megoldást. Délután a pallagi gazdasági akadémiát tekintette meg a küldöttség és onnan is a legjobb impressziókkal távozott. Este a Bikaszálló éttermében bankettet adott az egyetem a küldöttség tagjainak és az egyetemi akciót támogató tényezők képviselőinek tiszteletére. A küldöttség tagjai 14-én, hétfőn délelőtt 11 órakor utaztak el városunkból. Az elutazásnál megjelentek a debreceni egyetem képviselőiben dr. Pokoly József rektor, dr. Kun Béla, dr. Erdős Károly, dr. Papp Károly, dr. Tóth Lajos, dr. Tankó Béla, dr. Milleker Rezső és Csánky Benjámin egyetemi tanárok. Pokoly rektor szíves szavakkal tolmácsolta a debreceni egyetem köszönetét és kifejezte azon óhaját: vajha az együttműködés lehetővé válnék.

A számüzött egyetemek küldöttsége tapasztalatait rövidesen közölni fogja a kormány, mely az egyetemek elhelyezését illetően még a jövő hó folyamán fog véglegesen dönteni.

Munkatársunknak alkalma volt a küldöttség elutazása után Pokoly József dr. egyetemi rektor magnificust benyomásaira vonatkozólag megkérdezni. A rektor ur a következőket volt szíves munkatársunknak mondani:

— Az egyetemi küldöttségek kétnapi itt időzése alatt mindössze két közös értekezletet tartottunk, a közbeszéd idő alatt pedig arról tájékoztattuk kedves vendégeinket: mi van már meg és mi szerezhető még be más fontos kulturális, vagy nemzeti érdekek sérelme nélkül az egyetemi oktatás céljaira? E célból sorra vettük vasárnap délelőtt az általunk előre kijelölt intézményeket, melyek közül különösen az egyetemi épületek tettek mélyebb hatást a küldöttség tagjaira. Az egyetem pompás elhelyezése, az épületek egyszerű tervrajzai valóságban bámulatba ejtették őket, de nem tudták eltitkolni őszinte fájdalomukat afelől, hogy a fedél alatt álló épületek még mindig nem adhatók át rendeltetésüknek. Kifejeztem igérték, hogy még az esetben is, ha Szegedre kell menniök, illetékes helyen szótveszik, hogy a debreceni egyetem építkezéseit az egyetemes, de különösen a magyar kultúra érdekében mielőbb be kell fejezni. . . . Örömmel állapította meg a küldöttség, hogy Debrecenben minden meg van, ami a tudományos munkálkodás szempontjából okvetlenül szükséges lenne számára s különösen nagy meglepéssel nyilatkozott az egyetemi szemináriumokról.

— Vasárnap délután a Helyi Vasut igazgatóságának dícséretreméltó előzékenységből külön vonaton ment ki a küldöttség a Pallagra a gazdasági akadémia megtekintésére. Különösen az akadémia tudományos berendezése iránt érdeklődtek a szak-professzorok, s mondták, hogy — az oláhok barbár pusztításai dacára is, — még mindig találtak annyit, amennyi meglepésüket vivta ki. Vasárnap este az egyetem társas vacsorát adott illusztris vendégeinek tiszteletére, melyen a vármegye, a város és az egyházkerület is kellőképpen képviselve volt. A banketten Menyhárt Gáspár dr. a kolozsvári egyetem prorektora mondott hosszabb beszédet melyben elragadtatással emlékezett meg Debrecenben időzésükről a város dícsőséggel teljes történelmi multjáról, azokról a nagyszerű kulturális feladatokról, amelyeket évszázadokon át oly páratlan áldozatkészséggel teljesített. Majd kijelentette, hogy sokat láttak nálunk, sokkal többet, mint amennyit vártak, s megígérte, hogy küldöiknek elfogultság nélkül és hiven fognak beszámolni. . . .

— A küldöttség tagjai közül beszélt még Csengery János dr., a kolozsvári egyetem bölcsészeti karának dékánja és örömmel állapította meg, hogy az ő debreceni kis diák kora

óta óriási fejlődött a város. Különös dícsérettel emlékezett meg az új református főgimnáziumról, melynek felszerelése páratlan az egész országban. . . . Hétfőn délelőtt a küldöttség bucsu látogatást tett a vármegye, a város és az egyházkerület vezető egyéniségeinél és mindenütt elragadtatással szövegezte a szíves fogadtatásról, s a hatóságok páratlan előzékenységeről.

— Az én egyéni véleményem az, hogy a küldöttség minden egyes tagja nagyon meg volt elégedve a Debrecenben tapasztaltakkal. Engem külön is felkértek, hogy röviden foglaljam egybe: mik volnának elsősorban számbavehetőek az ő Debrecenben való elhelyezésüket illetően.

Mindenesetre nagy súllyal fog latbaesni végleges elhatározásuk meghozásánál az a körülmény, hogy Debrecenben azonnal munkához láthatnak. Míg Szegeden csak évek múlva juthatnak abba a helyzetbe. . . . Egyes jelekből jogosan következtetek arra, hogy a reánk nézve kedvező megoldáshoz minden reményesgünk meglehet. . . . Menyhárt Gáspár dr. a kolozsvári egyetem prorektora egyébként a küldöttség itt szerzett tapasztalatairól elutazása előtt így nyilatkozott:

— Általános benyomásom az, hogy Debrecenben a kulturának és tudományos munkásságnak megvannak az előfeltételei s hogy itt az egyetem munkája folytatható is. Egyedül az orvosi karra nézve áll fenn az a helyzet, hogy nincs berendezkedés. Emiatt ennek a fakultásnak eleinte nagy nehézséggel kell megküzdnie. Annyit megállapítottunk, hogy az az építkezés, amely a Nagyerdőn folyamatban van, s amely — szeretném hinni — csak a tél miatt szakadt félbe, az országos kulturának érdeke, hogy teljesen felépülhessen. A közkórház több kívánni valót hagy hátra, bár Debrecen sok más városnál ebben a tekintetben is előnyösebb helyzetben van.

Az intézmények, melyek az egyetem céljaira szolgálnak, nagyjából megfelelnek ennek a célnak. Az Augusztia-szanatórium modern és kész dolog és miután be van rendezve, aránylag kevés költséggel átalakítható az egyetem céljaira. Az egyetemek idehelyezésének szempontjából nincs sok kívánni való, távolságok vannak az egyes intézmények miatt, de a nehézségek még leküzdhetők. . . .

— A kormány döntése a jövő hó első felében várható és semmiestre sem maradhat későbbi időpontra, mert hogy a menekült egyetemek akár Debrecenben, akár Szegeden szep-temberben megkezdhesék működésüket, okvetlenül szükséges bizonyos fokú előkészület.

Bizunk a kormány bölcsességében. . . .

A gazdasági egyesület választmányi ülése

Hétfőn délután tartotta a debreceni gazdasági egyesület választmányi ülést Jóna István elnöke alatt. A bárendező bizottság a f. hó 5-én megtartott gazda hál. bevételeiből 6 ezer 400 koronát juttat a gazdasági egyesület rendelkezésére azzal, hogy azt a tanyai iskolák költségeire fordítsák.

Az Altruista bank 12 ezer koronát juttat a Steinfeld féle földek parcellázás körül történt működéséért, mely a gazdasági egyesület gazdasági cseléd és munkás jutalom alapja javára fordíttatik.

Bejelenti az elnök, hogy a korpaközpont 100 métermáza korpát utalt a gazdasági egyesületnek, melyet a kisgazdák részére kíván utalni, mely után a gazdasági bizottságha történő jelölés következett.

I. csoportba maga a munkásság jelöl. A gazdatársadalom azon része, mely fenntartás nélkül csatlakozott a keresztyén nemzeti irányzathoz, a hivatalos listában nem jutott képviselőnek. Ugy tudjuk, hogy a névsorral másik szavazólistát fognak szembeállítani. A IV. csoportba (30—100 holdig) a keresztyén gazdák a hivatalos listával szemben a következőket kívánják beválasztani: Bakóczy Gábor, Vértési Gábor, Katona József, Barcza Bálint, Dobi János, Busi Bálint, Posta Lajos, Sőregi István. Az V. csoportba: Csáky János, Csanak Jenő, Kertész István, Papler Pál, Piszky Árpád, Horváth János, Polgáry József, Horváth András.

HIREK

Öt is

felmentették bírdi, öt is, aki hébercsillagos szabaddkőmives páholyok vöröskötényes mestere volt éveken keresztül, aki diszes méltóságának tiszteletet parancsoló tekintélyével nemzetközi vörös csemetéket részesített dédelgető figyelemben, aki egy törzökös magyar város főispáni székéből vezetett hódoló küldöttséget a rabló hordák koronás főnökéhez és nem áttal előtte arról beszélni, hogy szíve szerint valónak tartandó, ha Szent István koronáját is fejére tenné és aki csak nem régen fejezte ki áradozó cikkeiben rajongó hódolatát a nemzetrontó idegen fajzat előtt. . . . Fölmentették és visszahelyezték állásába, hol az igazságot, az istenihietle ideálok legszentebbikét fogja egy fajmagyar város vallásosságában, nemzeti hagyományok ápolásában nevelkedett népe nevében képviselni. Fölmentették és visszahelyezték. . . . és rettenetes léket ütöttek az itéttel azok lelkében, akik nem egyedül az emberalotta hézagos paragrafusok szerint mérik az igazságot, hanem az Istenből beléjük oltott erkölcsi érzék szerint is. Vigasztaló csak az lehet, hogy nem sokára begyógyíthatják a törvény hézagai által lelkükön ütött sebet. . . . Reméljük: a felmentett főügyész kézzel lábbal fog addig is tiltakozni a páholytestvérei által terjesztett ama mese ellen arról a bizonyos „fehér terrorról“?!

— A hajléktalan egyetem rektorai Csóka Sámuel polgármester-helyettesnél. A számüzött pozsonyi és kolozsvári egyetemek itt időző rektorai és prorektorai Pokoly Józsefnek, a debreceni egyetem rektorának kalauzolásával felkeresték Csóka Sámuel h. polgármester-főjegyzőt és a szíves fogadtatásért, valamint az előzetesen kilátásba helyezett anyagi segítségért leghálásabb köszönetüket tolmácsolták.

— A fainság és az iskolák. A debreceni iskolák a tél folyamán a kisdédővóktól kezdve föl a gimnáziumokig a legnagyobb fainsággal küzdöttek. Ha egy hétig tanítás volt — utána három-négy hétig, sőt 2—4 hónapig szünetelt az előadás. Ma úgy áll a dolog, hogy a felsőbb iskolákban folyik a tanítás, de az elemi iskolákban már pár napja szünetel és el lehetünk reá készülve, hogy egyik kulturintézmény a másik után fogja kapuit bezárni. A református elemi iskolák részére kiutalt fát a debreceni gazdák egy darabig befuvarozták, de ez az iskolák és a ref. egyház részére igazán nagy kedvezmény az utóbbi időben elmaradt. A városi tanács hétfői ülésén szóba került az iskolák fával való ellátása. Felhívjuk a tanács figyelmét arra, hogy minden lehető kövessen el, nehogy az iskolák fahiány miatt kénytelenek legyenek a tanítást megszüntetni.

— A Csokonai-színház átengedése. Kardoss Géza színigazgató beadványban értesítette a tanácsot, hogy a Jótékony Növegyet által folyó hó 17-én, 18-án tartandó jótékonycélu előadásaira a színházat átengedte. A tanács azzal a megjegyzéssel, hogy ez a két előadás nem tudható be a színháznak a szerződésben kikötött két alkalommal ingyenes átengedésébe, a bejelentést tudomásul vette.

— A salétrom szükségbarakk A salétrom barakkalakások közül újabban a 4-es számú katonai barakkszükségglakás lett készen. A városi tanács elrendelte, hogy az 1-es és 2-es számú barakkból a lakókat telepítsék át a 4-es számúba és ha lesz hely, a Ferenc Salvátor lakásából is költöztessenek át. A tisztviselő orvos megvizsgálta a lakásokat és megállapította, hogy a lakások oly nevesek, hogy a lakók egészségének veszélyeztetése nélkül azok el nem foglalhatók. Javasolta, hogy a mérnöki hivatal szárittassa ki és a lakókat csak azután lehet a barakkba beköltöztetni.

— Eljegyzés. Ónodi Szűcs Béla városi számtiszt, m. kir. tart. honvéd hadnagy f. hó 12-én tartotta eljegyzését Des Combes Henrik ügyvéd kedves leányával, Margittal.

— Meghívó. A Debreceni Jogász- és Tisztviselői-kör Ferenc József-ut 28. sz. I. emeleten levő köri helyiségében március hó 20-án délelőtt 11 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésére kör tagjainkat ez uton is meghívjuk. Targy: az alapszabályok módosítása. Elődség.

— **Felhívás a vagonokban lakó menekültekhez.** Felhívom a vagonokban lakó menekülteket, hogy lakásügyeik elintézésére végeztetett hivatalban ma kedden és holnap szerdán jelentkezni sziveskedjenek. E hirdetés azokra is vonatkozik, akik vagonban nem laknak, de ingóságai még vagonban vannak. Egyben közlésem, hogy minden Debrecenbe érkező vagonlakó 24 óra alatt a hivatalban jelentkezni köteles. Ugyanígy, ha valaki kiköltözik, ezt is bejegyzés végett tudomásunkra kell adnia. Ellenkező esetben a hivatal részéről lakással való ellátása ügyében támogatásban nem részesülhet. — Menekültügyi kirendeltség.

— **Beethoven-est a zenedében.** A városi zenede helyettes igazgatója értesítette a városi tanácsot, hogy Beethoven születésének 100-ik évfordulója alkalmából tartandó Beethoven-estet február 17-én tartja meg, amelyre a tanács tagjait meghívta.

— **Ismeretterjesztő közgazdasági előadások.** A Nyukosz (Nyugdíjas katonatisztek országos szövetsége) debreceni csoportja tervebe vette, hogy a közgazdaság és a pénzügy körébe eső rendeleteket, törvényeket szóval napi kérdéseket népies, vonzó módon ismertetni fogja. Célja ezzel, hogy elsősorban saját tagjait, de a nagyközönséget is megismertesse a közgazdaság és pénzügy körébe eső napi kérdésekkel. Kizárólag a napi életben tevékenykedő személyek tehát bankigazgató, magasrangú pénzügyi tisztviselő, ügyvéd stb. közül ismertetni olyan tárgyakat, mint: hadikölcsönök nosztrifikálása, legújabb lakásrendelet, Hegedüs Loránt pénzügyi programja összességében és részleteiben, közgazdasági és jogi alapfogalmak, hogyan, kik, miután veit ki az adó s más hasonló tárgyakról lesz szó heti egy előadás keretében.

Előrevalónak tartjuk a tervet elsősorban azért, mert törvényeink, rendeleteink olyan mű nyelven látnak napvilágot, hogy a szakembereken kívüli kevés ember érti meg. Épp úgy le kell fordítani, mintha idegen nyelven volna írva. Másodszor pedig azért, mert ez az év pénzügyileg és közgazdaságilag olyan sok új és jelentős dologot fog hozni, hogy a tájékozódás elsőrendű kötelességünk.

Egyébként a Nyukosz hallgatóinak nemcsak tágas, de jól fűtött termet is akar nyújtani, miért is a tüzelőanyag beszerzésére kénytelen némi beléptidíjat is szedni.

Az első előadás már f. hó 20-án vasárnap d. u. 3 óráig lesz a városháza közgyűlési termében, melyre tisztelettel meghívja Debrecen város érdeklődő közönségét a „Nyukosz einöksége”.

— **A városi nyomdávalal alapítke-emelése** A városi nyomdávalal az utóbbi időben óriási forgalmat bonyolított le. Tekintettel a nagy forgalomra a nyomdafelügyelőbizottság, hogy a nyomdávalal még nagyobb apparátussal dolgozhasson és forgalmát még nagyobbra emelhesse — javasolja, hogy a két társtulajdonos a vállalat alapítkejét 1—1 millióval emelje fel. A 2 millió korona után 7% kamatot fizetne a vállalat. Az egyházkerület hajlandó a tőkefelemelésre, de a város részéről közgyűlési határozat kell. A tanács kiadta az ügyet a számvevőségnek, hogy állapítsa meg az 1 millió koronának megfelelő fedezetet.

— **A frankfurti nemzetközi árumintavásár** Frankfurtban április hó 10. és 16-ika között rendezik. Az előkészületek nagyban folynak s a vásár sikere előreláthatólag felülmúlja majd a fényes eredménnyel zárult őszi árumintavásár eredményét.

— **Pincér-bál a Bikában.** A debreceni pincéri kar bálja nagyon fényesnek ígérkezik. Az estélye e hó 17-én, csütörtökön este 8 órai kezdettel lesz megtartva a Bika fűtött dísztermében. Az érdeklődés a zártkörű bál iránt impetuzus módon nyilvánul meg. Jegyek, nagyrésze már elővételben kelték el.

— **Uj iparengedélyek.** A városi tanács kétfőn tartott ülésén a következő iparengedélyek adták ki: Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókja 8 rendbeli üzletág folytatására 16000, Nagy Antal termény és malomipar termékek kereskedése 300, Orszáki Emilné fuvarozási vállalat 200, Guttman Andor előlát kereskedés 1000, Farkas Hermann bőrárú és cipőkéllékek kereskedése 2000, Tiszavidéki Mezőgazdák szövetsége hat rendbeli üzletág 12,000, Vasas János vilanszerelő és mechanikus 500, Feldman Ignác cipész 500, Rankai Gyula ingatlan adásvételi ügynökség 300, öz. dr. Kozma Endréné és társa, dohánygyártási mellékletek kereskedése 200, Gajdos János női szabó ipar 300, Rozenberg Mór maradék és rövidárú kereskedés 1000 korona városi adó ellenében.

— **A Jótékony Nőegylet klasszikus színházi délutánjai** február 17 és 18-án a Csokonai színházban. A ki igazán szépet, értékest, nagyszabású akar látni, el ne mulassza ezeket a klasszikus előadásokat megnézni. A Jótékony Nőegylet agilis elnöke hetek óta fáradozik benne, hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthessék. Száz szereplőt sikerült összehozni, ami már magában véve is látványosság lesz. A sok szép fiatalok, akik mindnyájan szerepeiknek megfelelő stílusú jelmezekben lesznek: Az Előkép: Loránffy Zsuzsanna udvara, ahol Loránffy Zs. beszél az ő nemes asszonyaihoz, azaz a körülte levőkhez, akik egy kertben szorgalmatoskodnak: hímeznek, fonnak, kötnék vannak stb. Papok, udvari emberek, tanárok, diákok, bájos gyermekek képezik az udvarát. A háttérben aratók dalolva mennek haza a munkából, korszerű dalt énekelve mindnyájan magyar népviseletben. A vigjáték Kényeskedők (Molière) magassan felette áll a szokásos diletáns színvonalon, amennyiben a szereplők mind kitűnően játszanak benne s így állandó kacagásban tartja a nézőket. A két drámai jelenet Shakespeare Coriolanus és Julius Ceasárjából meglepetést fog kiváltani a közönség soraiból olyan hatalmas drámai erők nyilvánulnak meg benne. Jegyek Molnár Ferenc üzletében kaphatók. (Városház alatt.)

— **Az újvárosi cselédkenyér.** Az üszögös buzából készített, jendházai cselédkenyér ügyében a debreceni ügyészség nagy eréllyel folytatja a vizsgálatot, nagyon késleltette azonban a tisztánlátást az a körülmény, hogy a pallagi vegyvizsgáló állomásról nem érkezett még be a szakvélemény. Bizonyos, hogy a „minta” már kevesebb üszögöt tartalmazhatott, mert már kétszer átszították, holott a cselédkenyér buzáját — nem szították át egyszer sem. Egyébként az egész tanyát zár alá helyezték a kiütéses tifusz fellépése miatt.

— **Elfogtak egy csempészőt.** A debreceni rendőrség elfogta Gerő Jánosné Csapó-u. 71. sz. alatt lakó hivatásos csempészőt, aki több ízben szökött át a demarkációs vonalon, gyógyárut dohányt, fűszert és gyarmatárut csempészve ki, a demarkációs vonalon, tulról pedig cukrot csempészett be. Letartóztatásakor több megrendelést találtak nála

— **Szt. Pöstenben agyon lötte magát egy debreceni fiatalember.** A Szt. pölteni rendőrség jelentette a debreceni államrendőrségnek, hogy egy ismeretlen fiatalember az ottani Banhofszállodában fejbe lötte magát és meghalt. A szt. pölteni rendőrség kérte a debreceni rendőrséget, hogy nyomozzon ez ügyben. A debreceni rendőrség megállapította, hogy az illető **Kalmán Lajos** a stocherai „Globus Werke” ügynöke, debreceni fiú, akit Debrecenben élő édes anyja érzékeny jelenetek közt ismert fel az iratokkal együtt leküldött fényképéről.

— **A templomgyalázó nyomában.** A debreceni államrendőrség február 14-i kelettel a következő hivatalos jelentést adta ki: „A rendőrség K. Gy. nevű 20 éves fiatalembert a Nagytemplom meggyalázásával gyanúsítva, előzetes letartóztatásba helyezve, a királyi ügyészségnek átadta.” — Talán mégis sikerült helyes nyomot találni.

— **Táncestély. A gazdálkodó ifjak kis próba bálja** e hó 16-án, azaz szerdán lesz megtartva a Royal dísztermében. Kezdeté d. u. 4 órakor, melyre az érdeklődőket ezuton hívom meg. Tisztelettel ifj. Schaff János.

— **Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleményei:** Hagymát Várutca 1 sz. alatti üzletünkben és a pénzügyi palota 12 sz. a helyiségünkben korlátlan mennyiségben oszunk igen mérsékelt áron. Felkérjük tagjainkat, hogy szükségüket folyó hó 19-ig okvetlenül szerezzék be, mert később nem leszünk abban a helyzetben, hogy azt kielégíthessük. Testületünk és vidéki e osztó helyeink együtt esen viltik el.

— **Ifj. Schaff János táncintézetében** a Royalban az új táncanfolyam már megkezdődött, beiratást még elfogadok. Tanórák: hétfő szerda, péntek.

— **Pályfő nővérek** iparművészeti műtermében készült faliszőnyegek megtekinthetők 3 napig Bálint Lajos és Társa butorraktárának Kossuth-utcai kirakárában.

A román határzár

Bakarest, febr. 14. (Nemz. Sajt. t. jel.) A román kormány a népszámlálás miatt febr. 15-től kezdődőleg szigorú határzár rendelt el.

A bolsevizmus és Magyarország

Páris, febr. 14. (N. St. t. j.) Az „Eclair” cikket közli. „A bolsevizmus és Középeurópa” címmel. Kifejti a lap, hogy a volt osztrák-magyar monarchia utódállamai nagyon meggyengültek a bolsevista propaganda miatt. — Ezeket az államokat egyesíteni kell a veszedelemmel szemben.

Magyarországnak, amelyen már egyszer átvonult a vörös rém, meg kell találnia a maga méltó helyét. Danielou, a francia kamarában a trianoni békeszerződés előadója, azt javasolta, óvakodjanak Magyarországnak könnyelmű lefegyverzésétől. A Magyarországon levő gyárak nagyon alkalmasak arra, hogy löszert és hadianyagot készítsenek Lengyelországnak.

Száz millió értékű nemes opál

Budapest, febr. 14. (Nemz. St. tel. jel.) Az államnak, amely az opálbányák felett rendelkezett, a pénzügyminiszterium egyik eldugott termében nagymennyiségű opálja volt elraktározva, amellyel senkinek törődött, míg a napokban Hegedüs pénzügyminiszter fel nem fedezte. Szakértők megállapítása szerint az opálok — van köztük egy 70 karátos is, — 100 millió korona értéket képviselnek. A pénzügyminiszter összehívta a nagyobb nemes fémkereskedőket, akikkel megállapodott, hogy ezt külföldön értékesítik. Az opálok közül a 70 karátost, amelynek értéke 2 millió korona, a pénzügyminiszter a **Nemzeti Múzeumnak** adományozta.

Törvénykezés

§ **Elítelt család.** Furfangos esalást követett el még a mult évben Kis Emil napszamos. Megjelent Grósz Józsefnél s ajánkozott, hogy tud listet szerezni. Grószné átadott neki tizezer koronát listbeszerzésre, de Kis csak nem szállította a listet. Napok multán ismét megjelent Grósznéval s újból felvett 10.000 koronát azzal, hogy a listet délután szállítja is. Azonban a huszezer koronával megszökött. Ma vonta felelőségre a törvényszék **Bényey Gyula** elnöke alatt álló tanácsa. — Kis beismerte tettét. A bíróság **Veress Lajos** kir. ügyész vádbeszéde után család és sikkasztás büntetésben mondta ki bűnösnek és ezért 8 hónapi börtönre ítélte. A büntetésből két hónapot vettek kitöltöttnek. Ugy az ügyész, mint az elítelt megnyugodott az ítéletben.

Sport

A Kerület bizottságainak megválasztása. Vasárnap déle 6-t vasároltak meg a Kerület bizottságait, így az intéző, fegyelmi és a válogató bizottság. A választást a kerületi tanács ejtette meg s szinte egyhangú volt.

Ügyvezető elnök lett Machó Ferenc, kerületi kapitány Káldy Zsigmond.

I. számú intéző bizottság. Elnök: dr. Biró Barna, előadó: Káldy Zsigmond, jegyző: Lénárt István, rendes tagok: Nagy Daniel, Römer Richárd, Torma Kalmán, póttag Kapusi János.

II. sz. intéző bizottság Elnök: dr. Kocsis Sándor, előadó: Kupinszky Sándor, jegyző: Hajdu Jenő, tagok: Kondor János, Raduly Endre, Pauló István, póttag Csáky János.

Fegyelmi bizottság. Elnök: dr. Dávid Géza, előadó: Zemplény Gusztáv, jegyző: Tamassy László, tagok: dr. Páyer Dezső, Kerekes Géza, Gyökeres Ferenc, póttag: Szabó Kálmán.

Válogató bizottság. Elnök: Vértes Sándor, előadó: Káldy Zsigmond, jegyző: Sim. n Imre, tagok: Machó Ferenc, Nussbaum Jenő, Zemplény Gusztáv, póttag Baranyi Illes.

Vértessy Testvérek Gépjavító ipartelepe Hatvan-u. 53.

Vállalunk malomberendezéseket, átszereléseket. Veszünk, eladunk és javítunk mindenféle gazdasági gépeket, Diesel, nyersolaj, benzin motorokat és gőzgépeket. Vidéki megrendeléseket is gyorsan és pontosan eszközölünk. — **Auogénheggesztés.** Telefon 934. interurbán

A Debreceni Nyomdász Sport-Club és a Munkás Testező Egylet holnap szerdán este 8 órakor közös sporttervezetet tart a Munkás Otthonban. Tekintettel a tárgyak fontosságára az összes működő és pártoló tagok pontos megjelenését kéri a vezetőség.

A DEAC női svéd torna tanfolyamán résztvevő hölgyeket értesítem, hogy a tornaórák a „Dóczy” tanintézet bezárása folytán — további intézkedésig — nem tartatnak meg, mint-hogy a vezetőségnek a célra más tornatermet nem sikerült megszereznie. Hadházy Dezső intéző.

Színház

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Kedden B) bérletben Mágus Miska kerül színre.

Sheakespeare Hamlet című drámáját mutatja be az Apolló. Előadások 6 és 8-kor. Jegyelővétel.

Elő film meglepő újdonság: A vetélytársak az Urániában és a Vallomás című 6 felvételű dráma Dagny Servace főszereplésével.

Rose nyelviskola

Széchenyi-utca 42. sz.

A tőzsde.

Budapest, február 14. (Nemz. St. tel. jel.) Értékpapírpia. A helyzet nem változott. Némely papír árfolyama 100—100 koronával emelkedett, de némelyik ugyanannyit esett.

Valutapia. Napoleon 16:70—05, dollár 522—16, francia frank 38:00—37:75, márká 901—05, líra 19:80—60, osztrák korona 77, rubel 230, lei 701—18, szokol 684—606, korona dinár 14:10—20, lengyel márká 66—67.

Dollárt

és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

Egy modern berendezésű

NYULHÁZ eladó.

Budai Ézsaiás-utca 3.

Felhívás.

Debreczen sz. kir. város közellátási hivatalának felszámoló bizottsága felhívja mindazokat, akiknek a közellátási hivattal szemben bármilyen követelésük van, hogy erre vonatkozó bejelentésüket a hivatal Piac-u. 9. szám alatti helyiségében folyó évi február hó 28-ig tegyék meg.

Debreczen sz. kir. város közellátási hivatalának felszámoló bizottsága.

Tüzifa

akác és tölgy hasábja ölenként, akác és tölgyfa felaprítva mm.-ként tuskófa felaprítva házhoz szállítva megrendelhető

„Turul”

fakitermelő és értékesítő vállalatnál. Iroda: Szent Anna-utca 29. Telefon 178. sz. Telep: Újvárosi-u. 5—c

Új boroshordók

1 hl.-től 4 és fél hl.-ig bármilyen mennyiségben kapható

Szathmáry Gábor

kádármester Vigadóvá Mihály-u. 63.

Apró hirdetések.

Eladó
7 hold szántóföld gabonával bevetve város alatt Sámsoni sorompó mellett kőút mentén. Értekezni Gazdák Bankja, Kossuth-utca 17.

Egy fiás koca
választott malaccal eladó Értekezni lehet Arany János-utca 56. Malacok egyenként is eladók

Szántó föld
15 hold fekete jómindségű esetleg 39 hold eladó. — Értekezni D. Csáthy Dezső ügyvéd Deák Ferencz-u. 9. szám.

Aranyat
mindenféle ezüstöt, brilliánsot, gyöngyöt vesz — Steiner Mihály Hatvan-u. 2 szám. 1. emelet.

Bélyeggyűjgyár és vésőintézet
PAULÓ I. Batthyányi-utca 22. Telefon 1363.

Koros Sándor
férfi-szabó Széchenyi Piac-u. 66. Haját készítteti elegáns férfi dírtönyök kaphatók.

Róváry és Altmann
szőcsök, Piac 42. Pannónia ágy bet. bármilyen szakmába vágó munkákat pontosan és jutányosan készítenek.

Forgács István
műorás Bádogyos-u.

Hirdetmény

Debreczen sz. kir. város közellátási hivatalának felszámoló bizottsága a hivatal tulajdonát alkotó 4500 drb. azaz négyezeröttszáz darab vegyes zsák egy tételben való eladását határozta el.

A zsákok a hivatal Piac-u. 9. sz. alatti helyiségében délutánonként 3—5 óra közötti időben megtekinthetők.

Írásbeli zárt ajánlatok 1921. évi február hó 22-én, déli 12 óráig ugyancsak a hivatal helyiségében nyújthatók be.

Debreczen sz. kir. város közellátási hivatalának felszámoló bizottsága.

Mindenemű ajándékok

Parfümök kímérve és adjuszálva, Manikour, Parfüm és Pésükazetták, mindenféle piperecikkek, szappanok stb. Korzó „EVA” arczenecs és szappan Telefon 14-80 legeslegdrágábban szerezhető be a Telefon 14-80

Korzó Droguerióban Piac-utca 42.

RANKAI GYULA

bank és ingatlan torzalmi irodája

DÉGENFELD TÉR 6, (Kenyérpiac) és

PIAC-U. 67. (Frohner szálloda Vármegyeházával szemben) TELEFON INTERURBAN 209.

Dollár

értékek, külföldi kifizetések, átutalások, értékpapírok vétele és eladása. — Tőzsdei megbízások.

INGATLANOK vétele és jutalékmentes eladása. — JELZÁLOGKÖLCSÖNÖK. —

SOLTÉSZ L. SZLÓ

ÁRUHERESZEDÉLM, BIZOMÁNYI ÉS

REPVIKÉLETI IRODÁJA

PIAC-U. 67.

Élelmezési, ruházati és műsz. cikkek vétele és eladása.

ELVÁLLALJA áruk nagybani beszerzését közvetlenül bel- és külföldi termelőktől, áruk eladását, gyárak és cégek képviselőjét.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságánál a 481—26341—1917. bkgy. sz. alatt alkotott huszvizsgálati szabályrendelet szerint szervezett és lemondás folytán megüresedett, főispáni kinevezés folytán életfogytiglan betöltendő közbizományi I. osztályú állatorvosi állásra nyílvános pályázatot hirdetek.

A pályázónak az 1888: VII. t.-c. 133. §-ban előirt képesítéssel kell bírnia.

A közbizományi I. o. állatorvos a városi szervezeti szabályrendelet 289. §-a szerint a IX. fizetési osztályba sorozott tisztviselő, kinek évi fizetése 2600 K, városi pótléka évi 6500 K, személyi pótlék évenként 800 K, lakáspénz helyett a vágóhídon természetbeni lakást, fűtést és világítást élvez; az 5900, 6000 és 6100—1920. M. E. számú rendeletek szerint kedvezményes természetbeni ellátásban és az állami hozzájárulás terhére ezidőszert megállapítva levő havi 800 K összegű havi drágasági segélyben részesül. A bevezetőleg hivatkozott szabályrendelet 40. §. 2. pontja értelmében a közbizományi I. o. állatorvos magángyakorlatot nem folytathat. Az állás nyugdíj jogosultsággal van egybekötve.

Felhívom azokat, akik erre az állásra pályázni kívánnak, hogy az 1888: VII. t.-c. 133. §-ban előirt képesítésüket és az eddigi gyakorlatukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám, az 1921. évi március hó 15-ig adják be. Elkésve vagy hiányosan felszerelt pályázati kérvényeket nem veszek figyelembe.

Megjegyezni kívánom, hogy a bak teorelogiai képesítéssel és gyakorlati bíró pályázat első sorban vétetik figyelembe.

A kinevezendő tartozik állását megelőző elfoglalni.

Debreczen, 1921. febr. 10.

Hubert s. k. főispán.

Köztudomásu!

hogy aranyér, brilliánsért és hamis fogért a legmagasabb napi árat fizetem

Benedikt Jenő

óras és ékszerész Verbőczy-u. 2. sz. iparkamara

Dr. KOVÁTS JENŐ
ÜGYVÉD

hadifogságból való visszaérkezése után ÜGYVÉDI IRODÁJÁT Debreczenben újból megnyitotta DEÁK FERENCZ-UTCZA 3. szám alatt.

Közela városhoz

4 kataszt. hold

föld parcellákban is ELADÓ.

Felvilágosítást ad:

Dr. KOVÁTS JENŐ

Ügyvéd, Deák Ferencz-u. 3.

Eladó hentesüzlet

Csapó- és Kossuth-utcán azonnali átvételre eladó esetleg más fizetési célra is felhasználható, Dezső László irodája Maróthy-utca 19.

Gazdasági gépek,

eszközök, olajok, kő és darált só, magvak, kocsipénecs, raffia, rézgalic, szántóvasak, telőlemesek stb. beszerezhetőek. Petroleum literenként 44 koronáért kapható

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

áruüzletében

Debreczen, Hunyadi-utca 13. szám.

Eladó szőlők:

Sóstakeriben Andrassy-uton 900 négyszögöl, Komlóssy-uton 650 négyszögöl, Csapóker mellett 1800 négyszögöl szőlő lakással eladó, Dezső László irodája Maróthy György-utca 19.

Gyümölcsfák,

pószmte bokrok gombái, növényi elleneségei, amerikai lissziharmat stb. ellen legalkalmasabb védekezési idő most van. Felhívom keritulaídonosok figyelmét, hogy a valódi „Amib fu gur”-nal való védekezés most a legidőszertűbb. Egy liter Anthyfungin 9 liter víz hozzáadásával adja a legjobb védekező szert, amíg pószméte és fak rügyezés be nem áll. Kapható:

RONTSEK GÉZA CÉGNÉL

Debreczen, Kossuth-utca.

Karboliniom

kapható

STERN festék-üzletében

Piac-utca 10. (Bikávalszemben.)

Telefon 356.

Eladó házak:

Faragó-utcán 6 szobás lakás, Bercsényi-utcán 4 szobás, Cserepes-utcán jövedelmező ház, Geréhy-telep Irén-utca 2 szobás, Geréhy-telep Kondor-utca 3 szobás és isálló azonnali átvételre eladó Dezső L. irodája Maróthy-u. 19.